25/11/2023

25 Νοεμβρίου: Εορτάζει ο Άγιος Μερκούριος ο Μεγαλομάρτυς

/ Βίοι Αγίων

Σήμερα, 25 Νοεμβρίου, η Εκκλησία μας τιμά τη μνήμη του Αγίου Μεγαλομάρτυρος Μερκουρίου.

- **Γράφει ο Λάμπρος Σκόντζος, Θεολόγος**

Στα πρώτα χριστιανικά χρόνια οι Χριστιανοί είχαν διεισδύσει σε όλα τα επαγγέλματα. Ιδιαίτερα μεγάλος αριθμός Χριστιανών βρισκόταν στο στρατό και πολλοί από αυτούς αναδείχτηκαν Μεγαλομάρτυρες, για την πίστη τους στο Χριστό. Ένα από αυτούς υπήρξε και ο άγιος Μεγαλομάρτυς Μερκούριος.

Γεννήθηκε στην Ανατολή και έζησε τον 3ο αιώνα στους χρόνους των ασεβών και σφοδρών διωκτών των Χριστιανών αυτοκρατόρων Δεκίου (249-251), Γάλλου (251-253) και Βαλεριανού (253-259). Ο πατέρας του ονομαζόταν Γουρδιανός, ήταν Σκύθης στην καταγωγή, κρυφός Χριστιανός και υπηρετούσε ως έπαρχος. Ο γιός του Μερκούριος ήταν ανδρείος και παράτολμος και γι' αυτό είχε επιλέξει το επάγγελμα του στρατιωτικού και υπηρετούσε στο ονομαστό και επίλεκτο στράτευμα των Μαρκησίων. Προφανώς είχε μυηθεί στην χριστιανική πίστη από τον πατέρα του.

Η λεγεώνα, που υπηρετούσε, στάλθηκε από τον βασιλιά να πολεμήσει τους βαρβάρους, οι οποίοι εποφθαλμιούσαν εδάφη της αυτοκρατορίας. Όταν έφτασε ο ρωμαϊκός στρατός στο πεδίο της μάχης, οι αξιωματικοί και οι στρατιώτες απογοητεύτηκαν από την πληθώρα των εχθρικών στρατευμάτων. Ο Μερκούριος συλλογιζόταν τι έπρεπε να κάνει. Τότε του παρουσιάστηκε ένας λευκοντυμένος και απαστράπτων άγγελος Κυρίου, ο οποίος κρατούσε ξίφος στο δεξί του χέρι. Το έδωσε στον Μερκούριο και του είπε: «Φίλε Μερκούριε, ο Κύριος των Κυρίων είναι μαζί σου, προχώρα και θα νικήσεις. Αλλά μην ξεχάσεις ότι αυτή τη νίκη θα τα χρωστάς στον Χριστό. Πρόσεξε μην φανείς αχάριστος μαζί Του». Ο Μερκούριος πήρε το ξίφος και μαζί μια υπεράνθρωπη τόλμη, όρμισε στη μάχη, φονεύοντας πλήθος στρατιωτών. Έφτασε δε μέχρι τον βασιλιά τους Ρήγα, τον οποίο επίσης φόνευσε, τρέποντας σε άτακτη φυγή το βαρβαρικό στράτευμα.

Ο ρωμαίος αυτοκράτορας θαύμασε την ανδρεία του, τον ονόμασε αρχιστράτηγο της Ανατολής και τον πήρε μαζί του στα παλάτια του. Ο Μερκούριος είχε λησμονήσει την υπόσχεσή του στον άγγελο, να δείξει την ευγνωμοσύνη του στον Θεό των Χριστιανών, που του έδωσε τη νίκη. Κάποιο βράδυ είδε τον ύπνο του τον άγγελο, ο οποίος του υπενθύμισε την υπόσχεσή του. Ο Μερκούριος ξύπνησε φοβισμένος και τότε άρχισε να συνειδητοποιεί τη μεγάλη του υποχρέωση και άρχισε να συμπεριφέρεται παράξενα. Δεν παραβρίσκονταν στα συμπόσια και τα γλέντια, ούτε στις δημόσιες εκδηλώσεις. Τα βράδια ξαγρυπνούσε, χύνοντας άφθονα δάκρυα για την αγνωμοσύνη του. Σκεπτόταν με ποιο τρόπο θα άφηνε το στράτευμα, τις τιμές και τα αξιώματα, για να ομολογήσει την πίστη στο Χριστό.

Κάποια μέρα ο αυτοκράτορας τον διέταξε να κάνουν από κοινού θυσία στην «θεά» Αρτέμιδα, για να την έχουν σύμμαχο στις μάχες. Ο Μερκούριος δεν πήγε στη θυσία, προς έκπληξη του αυτοκράτορα. Τότε ένας αντίζηλός του στρατιωτικός, που ήθελε να του πάρει τη θέση, τον κατάγγειλε στον βασιλιά ως κρυφό Χριστιανό. Ο ειδωλολάτρης αυτοκράτορας ταράχτηκε από το θυμό του και ζήτησε να τον φέρουν μπροστά του για ακούσει από τον ίδιο τα καταγγελλόμενα, διότι δεν

μπορούσε να φανταστεί ότι ο κορυφαίος στρατηλάτης του είχε αρνηθεί τους «θεούς» του κράτους και είχε ασπασθεί την «δεισιδαιμονία» του Χριστιανισμού! Έτσι θεωρούσαν τον Χριστιανισμό οι ειδωλολάτρες!

Κάλεσε τον αρχιστράτηγο Μερκούριο και τον ρώτησε αν είναι αλήθεια όσα του κατάγγειλαν. Ο ηρωικός νέος δε δίστασε καθόλου και ομολόγησε με θάρρος και παρρησία την πίστη του στο Χριστό. Την ίδια στιγμή έβγαλε τη ζώνη του και τα παράσημά του και τα παρέδωσε στον αυτοκράτορα λέγοντάς του: «Γυμνός εξήλθον εκ της κοιλίας της μητρός μου, γυμνός και απελαύσομαι» (Ιώβ1,21). Ένα ουράνιο φως τον έλουσε και φάνηκε η θείας χάρις που τον επισκίασε. Ο φανατικός

ειδωλολάτρης βασιλιάς έγινε έξαλλος από το θυμό του. Παράγγειλε να τον φοβερίσουν και να του τάξουν μεγαλύτερα αξιώματα αν αρνιόταν την πίστη του, χωρίς όμως αποτέλεσμα. Τον οδήγησαν στο δεσμωτήριο, ευχαριστώντας και δοξολογώντας τον Κύριο, που για χάρη του υπέφερε! Τη νύχτα άγγελος Κυρίου τον ενδυνάμωσε να αντέξει στα βασανιστήρια που τον περίμεναν.

Την επόμενη ημέρα τον οδήγησαν και πάλι στον βασιλιά, ο οποίος, αφού διαπίστωσε την εμμονή του στην πίστη του, τον υπέβαλε σε φρικτά βασανιστήρια. Τον κρέμασαν σε τέσσερις στύλους και άρχισαν να κόβουν τις σάρκες του με κοφτερά μαχαίρια και να καίνε τις πληγές με δάδες. Μέσα από τις σχισμένες σάρκες του έτρεχε ποτάμι το αίμα και οι πόνοι ήταν αφόρητοι. Εκείνος υπέμεινε με πρωτοφανή ηρωισμό το μαρτύριο και προσευχόμενος έπαιρνε δύναμη από το Θεό. Ύστερα από τρεις ώρες μαρτύριο, τον έριξαν αιμόφυρτο στη φυλακή, όπου ο άγγελος Κυρίου τον επισκέφτηκε και πάλι και γιάτρεψε τις πληγές του και τον συνεχάρη για τον ηρωισμό του.

Οι φύλακες της φυλακής διαμήνυσαν στο βασιλιά το θαύμα της θεραπείας του Μερκούριου και εκείνος έγινε και πάλι θηρίο. Διέταξε να τον υποβάλλουν σε νέα, φοβερότερα βασανιστήρια. Τον τρυπούσαν με πυρωμένες σούβλες σε όλο του το κορμί, λέγοντάς του: «Τίμα τους θεούς μας αδιάντροπε!». Εκείνος συνέχιζε να μένει αταλάντευτος στην πίστη του. Κατόπιν τον υπέβαλαν σε άλλα χειρότερα μαρτύρια. Τον κρέμασαν ανάποδα, δένοντάς του μια πελώρια πέτρα στο λαιμό. Κατόπιν τον ράβδισαν με τετράκλωνο βούρδουλα με χάλκινα βαρίδια, μέχρι λιποθυμίας. Ο Μάρτυρας και πάλι υπόμεινε με ηρωισμό και αυτά τα μαρτύρια.

Βλέποντας τύραννος την αμετάκλητη απόφασή του, διέταξε να τον αποκεφαλίσουν, αφού τον μεταφέρουν στην Καισάρεια. Ο Μάρτυρας, αφού συγχώρεσε τους βασανιστές του, έκαμε το σημείο του σταυρού και έσκυψε το κεφάλι να του το κόψουν οι αλαλάζοντες ειδωλολάτρες δήμιοι. Εκείνη τη στιγμή είδε τον Κύριο να τον περιμένει. Είχε μαζευτεί πολύς όχλος ειδωλολατρών για να χαρούν από το θέαμα του αποκεφαλισμού του. Ο δήμιος έκοψε την τίμια κεφαλή

του Μάρτυρα και η ψυχή του φτερούγησε στον ουρανό. Ήταν μόλις 25 ετών! Η μνήμη του εορτάζεται στις 25 Νοεμβρίου.